

סדר קדשים | מסכת זבחים ע"ז - פ"ג

פרשת וישלח | י"ט - ט"ז בכסלו תשפ"ו (30 לנובמבר - 6 לדצמבר 2025)

מזן התלמוד

סדר קדשים, מסכת זבחים ע"ז, א'

ייתיב רב רחומי קמיה דרבינא, ויתיב וקאמר משמיה דרב הונא בר תחליפא: ונימא אשם זה יהא אשם תלוי, שמעו מינה מאן תנא דפליג עליה דר' אליעזר - רבי שמעון הוא, דאמר אין מתנדבין אשם תלוי. אמר ליה: תורה, תורה, אימרי בדיכרי מיחלפי לך!

ייתיב... קמיה - ישב לפני
אימרי - כבשים
דיכרי - אילים

הסבר: רב רחומי ישב לפני רבינא והקשה קושיה מסוימת בשם רבינא על ענייני קורבנות. אמר לו רבינא: היכן התורה של אדם גדול כמוך? הרי אתה מחליף בין אילים וכבשים, ומדובר בקורבנות מסוגים שונים שאי אפשר להחליף ביניהם

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובמים.
יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאינו תחתיהם,
ועטרום בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקיים בהם הכתוב:
"כי ה' אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

הלימוד מוקדש להצלחת חיילי צה"ל, השבת החטופים החללים ורפואת הפצועים

אחינו כל בית ישראל
הנותנים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויציאם מצרה לרוחה

ומאפלה לאורה
ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

דף ע"ז: הדם המעורב

פרק "כל הזבחים" עוסק בדיני תערובות שונים, כולל דם שהתערב במים. במקרה והכהן התכופף עם מזרק לעבר אחד הקרבנות כדי לקבל מדמו לזריקה על המזבח, וכשהוא התרומם פגעה כתפו בידו של כהן, שהחזיק בידיו כוס מים והמים נשפכו לתוך המזרק. במצב כזה על הכהן להניע ולהניד את המזרק שבידו אנה ואנה, כדי שהדם לא יקרוש. אם אכן במצב הזה עוד רואים צבע של דם בתערובת - הדם נשר לזריקה.

דף ע"ח: דם הנפש ודם התמצית

הדם שזורקים על המזבח הוא "דם הנפש" ולא "דם התמצית". דם הנפש הוא הדם שיוצא מיד אחרי שחיטת הקרבן. דם התמצית הוא דם שממשיך לצאת אחר כהן. מעשה ככהן שקיבל במזרק דם של קרבן, ומבלי משים הוא הניח לדם התמצית להישפך לתוך המזרק. עתה מעורבים במזרק דם התמצית ודם הנפש יחד, האם אפשר להשתמש בדם זה לזריקה על גבי המזבח?
התלמוד אומר שאסור, אפילו אם דם הנפש הוא הרוב, ודם התמצית הוא מיעוט מדוע לכאורה המיעוט אינו בטל ברוב? עונה התלמוד ואומר שאכן המיעוט בטל ברוב, ובכל זאת במקרה זה נזרו חז"ל שלא להשתמש בדם, שמא פעם אחרת דם התמצית יהיה מרובה מדם הנפש, וגם במקרה זה יחליטו שאפשר לזרוק את הדם על המזבח.

דף ע"ט: קרבן פסח, מצה ומרור

ישנו מושג הלכתי הנקרא: "אין מצוות מבטלות זו את זו". המשג נלמד מהנהגתו של הלל הזקן. גליל הסדר היה הלל הזקן כנרף יחד מצה, בשר קרבן פסח ומרור ואוכל אותם יחד.
החדוש בדבר: יש פאן שלש מצוות: א. אכילת מצה. ב. אכילת קרבן פסח. ג. אכילת מרור, ומצוה אחת אינה מבטלת את המצוות האחרות, אפילו שאכל אותם יחד ולא אכל כל אחד לבד.

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם: כניסת שבת: 15:59 יציאת שבת: 17:15	ניו יורק: כניסת שבת: 16:09 יציאת שבת: 17:14
ישראל ת"א: כניסת שבת: 16:15 יציאת שבת: 17:17	גרמניה: כניסת שבת: 15:27 יציאת שבת: 16:53

★ | מן ההסטוריה

ישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה

ישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה נוסדה ב' בחשוון ה'ת"ש (1939) על ידי הרב משה צבי נריה במושב העובדים הדתי כפר הרא"ה, ונחשבה ל"אם הישיבות התיכוניות". הישיבה הייתה הראשונה בישיבות בני עקיבא ששילבה לימודים ישיבתיים ולימודי חול, ותלמידיה ניגשו לבחינות הבגרות. ראשוני התלמידים היו 13 בחורים, שאליהם הצטרפה אחר כך קבוצה נוספת בראשות הרב אברהם צוקרמן זצ"ל, שהיה שותפו של הרב נריה לניהול הישיבה במשך עשרות שנים. במשך השנים, מעבר ללימודי הקודש, שולבו בישיבה עבודת אדמה ומקצועות חול. בישיבה הושם דגש על שילוב של תלמידים מכל הארץ, העדות ורמות הלימודים תוך יצירת אינטגרציה בין כולם, כאשר הרב נריה סולל דרך חינוכית ייחודית המשלבת תורה ועבודה, לימוד עם חוויה, ויצירת מקום בו יגדלו הבחורים ויקבלו כלים רוחניים וחינוכיים לכל החיים. בין בוגרי הישיבה ניתן למצוא דמויות חשובות מכל תחומי החיים – בצבא, במערכת החינוך והמשפט, בחקלאות, בפעילות ציבורית, ובשאר מקצועות ותחומי החיים.

עם פטירתו של הרב נריה ב- י"ט כסלו תשנ"ו (1995) נקראו על שמו מוסדות חינוכיים רבים וביניהם ישיבת ההסדר "שדמות נריה" ביישוב שדמות מחולה, הישיבה הגבוהה "נתיבות נריה" בשומריה, אולפנת נריה בדימונה, ממ"ד "מורשת נריה" בגבעת שמואל, ועוד וכן בתי כנסת.

הבניין ההיסטורי של ישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה (Wikipedia, מיכאל)

מתפללים

גילי בת ה-12 מאוד רוצה לקבל אייפון לבת המצווה שלה. יש לה כבר טלפון, אבל היא רוצה אייפון משוכלל יותר שאפשר לעשות בו יותר דברים. ההורים מתלבטים אם זהו מתנה שראויה לבת מצווה.

מצד שני:
זה עלול לגרום לה לשקוע בו יותר מדי, להזניח דברים אחרים בחיים כמו לימודים, עבודות ופעילות, ואולי גם לגלוש למקומות בעייתיים - ולבת מצווה מתאימה מתנה עם יותר תוכן ומשמעות.

מצד אחד:
זה ישמח את גילי ויגרום לה להרגיש טוב עם חברותיה, שלחלקן יש מכשירים משוכללים כאלה, וגם אפשר לה ליצור תמונות, סרטונים וכדומה באיכות טובה יותר.

...מה דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

♥ | על המפה

כפר הרא"ה

כפר הרא"ה הוא מושב דתי שנמצא בעמק חפר. המושב הוקם בשנת תרצ"ד (1933) על ידי עולים מאירופה, ונקרא על שם הרב אברהם יצחק הכהן קוק.

בשנת ת"ש (1940) הקים הרב משה צבי נריה במקום את הישיבה התיכונית כפר הרא"ה, שנחשבת לאם הישיבות התיכוניות, ושילבה בין לימוד תורה לעבודת האדמה וללימודי חול.

כיום גרים ביישוב כ-1,500 תושבים.

הכניסה לכפר הרא"ה (Wikipedia, Agbad)

👤 | מי אני?

1. נולדה בליטא באדר ב' תרפ"א (1921), עלתה לארץ ישראל בשנת תרצ"ה (1935) ונפטרה בכסלו תשע"ג (2012) בכפר הרא"ה.
2. הייתה רבנית ואשת ציבור, ובמשך 70 שנה התנדבה בתחומי החינוך והרווחה.
3. מראשי תנועת הנשים "אמונה". זכתה באות הנשיא למתנדב המצטיין.
4. הרצתה וכתבה מאמרים וספרים רבים בנושא קדושת הבית היהודי וטהרת המשפחה.
5. נבחרה לשמש כדמות מופת בחינוך הממ"ד בשנת תשע"ט.

ט,ה,ז,ח,ט,י,י"א,י"ב,י"ג,י"ד,י"ה,י"ו,י"ז,י"ח,י"ט,כ

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0				
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם

היחידים
לחיות
באמת

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי הן שלוש הדמויות בציור?
- 2 מהו המבנה הנשקף מהחלון?
- 3 כיצד המילים "יד אחים לכם שלוחה" קשורות לציור?
- 4 מה הקשר בין חוברת ה"זרעים" המונחת על החלון לבין הציור?
- 5 מי היא הדמות המצוירת על הקיר וכיצד היא קשורה לדמויות שבציור?

חינה!

מצאו שתי אותיות שמסלימות את כל המילים הבאות:

1. בן אנוש - א
2. שקט - מה
3. נזרק על המזבח -   הנפש
4. קרקע - א   ה
5. ציור בנפש -   יון

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי,

הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

דמות החמ"ד תשפ"ו - הרב יוסף משאש זצ"ל

הרב יוסף משאש התגורר במקנס שבמרקו, והשתוקק מאוד לעלות לארץ. לבסוף הגיע לביקור בארץ לקראת העלייה והתארח בביתו של בנו, כדי לטייל בארץ ולהכיר אותה. שמע ראש הממשלה, דוד בן גוריון, על ביקורו ומיד קבע עמו פגישה. כשנפגשו אמר לו בן גוריון "כבוד הרב! אל תהיה כמו המרגלים!" הופתע הרב ושאל מה כוונתו. השיב בן גוריון: "אם תחזור למרקו, יאמרו שהארץ אינה טובה בעיניך או שהמצב בארץ אינו טוב כלל. עדיף שתישאר פה". השיב לו הרב: "מקבל אני את דבריך ואשאר כאן".

5780

2019

שנת סיום הטי"ם ללומדי הדף היומי

5778

2017

70 שנה למדינה

5727

1969

הרב אריה לוי

5708

1948

הקמת המדינה

5707

1947

מלחמת העצמאות

5699

1939

שואה

5657

1897

הרצל

5323

רבי יוסף קארו

5260

1500

העת החדשה

5258

1492

גירוש ספרד

4900

הרמב"ם

4800

רש"י

4650

רבי סעדיה גאון

4260

510

ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר קדושים | מסכת זבחים | דף פ' - פ"ג

דף פ': מי חטאת

קבוצה של טמאי-מת ששָׁכַב עִבְרוּ תַּהֲלִיךְ טְהָרָה שֶׁל שִׁבְעָה יָמִים, עָמְדוּ וְהִמְתִּינוּ לַכֹּהֵן שִׁיבֹא עִם מִי חֲטָאת שֶׁל פָּרָה אֲדָמָה, וְיִזְהַר עֲלֵיהֶם מִן הַמַּיִם כְּדִי לְטַהֵרם. כִּשְׁהִגִּיעַ הַכֹּהֵן עִם צְלוּחֵית הַמַּיִם, טַפַּת מַיִם רִגְלִיִּים נִפְלָה לַתּוֹרַח הַמַּיִם הַקְּדוֹשִׁים. בְּמִקְרָה זֶה נִחְלְקוּ חֲכָמִים וְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר:

חֲכָמִים סוֹבְרִים שֶׁכֵּל הַמַּיִם נִפְסָלוּ, מִפְּנֵי שֶׁעֲתָה מְעַרְבֵת בָּהֶם טַפַּת מַיִם שֶׁפְּסוּלָה לְהִזְאָה, וְכָל הַמַּיִם מִתְעַרְבִים אִלּוּ בְּאֵלוֹ, וְלִכֵּן הֵם פְּסוּלִים וְאִלּוּ רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר חוֹלֵק וְסוֹבֵר שֶׁהַמַּיִם אֵינִם פְּסוּלִים אֲבָל צָרִיךְ לְהַזְזוֹת פְּעָמִים עַל כָּל טֵמְאָה, שֶׁמָּא הַטֵּפָה שֶׁהִזְתָּה עָלָיו בְּפַעַם הָרִאשׁוֹנָה, הִיָּתָה אוֹתָהּ טַפַּת מַיִם פְּסוּלִים, אֲךָ אִם מִזִּים עָלָיו פְּעָמִים, כְּכֹר בְּטוּחִים שֶׁלְּפָחוֹת פְּעַם אַחַת הִזּוּ עָלָיו מַיִם קְדוֹשִׁים.

דף פ"א: "בלה"

התלמוד עוסק בדין ידוע בהלכות תערובת: "יש בלה או אין בלה". "בלה" מלשון בלילה, ערוב משלם.

כאשר שני משקים התערבו יחד, השאלה היא האם יש חלקים מסוימים שלא התערבו לגמרי, והם מרכיבים מאחד המשקים בלבד, או שמא עלינו להניח שהם התערבו לחלוטין, וכל חלק בתערובת מרכיב משני המשקים יחד. זהו הדין אם "יש בלה או אין בלה" - האם הבליטה של שני המשקים זה בזה משלמת או לא.

דף פ"ב: קרבן חטאת

קרבן חטאת שהוציאו את דמו מחוץ לבית המקדש - פסול. גם קרבן חטאת שהכניסו את דמו להיכל - פסול.

אבל ישנו הבדל בין שתי ההלכות. אם הוציאו דם מחוץ לבית המקדש, ונשארו עוד דם בבית המקדש - הקרבן פטר. אבל אם הכניסו דם חטאת להיכל - הקרבן פסול אפילו שנשארו בעזרה עוד דם.

מנין ידעו זאת חז"ל? בספר ויקרא: וכל חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש לא תאכל באש תשרף. פסוק זה מלמד שקרבן חטאת שדמו נכנס להיכל - פסול. שמתם לב ללשון הפסוק "אשר יובא מדמה"? אפילו אם חלק מהדם של הקרבן נכנס להיכל הקרבן פסול.

אם התורה היתה פוסלת את הקרבן רק אם כל דמו נכנס להיכל, היתה הפסוק צריך לומר "אשר יובא דמה" - כל הדם. "מדמה" - אפילו חלק מהדם.

דף פ"ג: דברים שנפלו מהמזבח

אחת ההלכות הנלמדות בתחלת הפרק עוסקת בדברים שנפלו מן המזבח. לפעמים מעצמת האש שהיתה על המזבח, חלקים של קרבנות היו עפים ממרומי המזבח ונפלים על רצפת העזרה. התלמוד דן בשאלה אילו חלקים צריך להחזיר לאש שעל גבי המזבח, ואילו חלקים אין צורך להחזיר.

דבר תורה

אחד הכוחות המיוחדים שהיה ליעקב אבינו הוא היכולת לעמוד ולקום אחרי כל נפילה ורדיפה. במשך כל ימיו של יעקב הוא היה נרדף מבית ומבחוץ: כבר מלידתו הוא מוצא את עצמו במאבק מול עשיו, שאחרי כן רודף אחריו על לקיחת הברכה. כשהצליח יעקב להימלט מעשיו, הוא מגיע לבית לבן וגם שם הוא נאבק מול רמאותו של לבן עד שהוא בורח גם משם ואז מתחילות המלחמות הפנימיות בין יוסף והשבטים. ולמרות כל זאת, יעקב יודע לקום אחרי כל מפלה ולהמשיך קדימה.

כשיעקב פוגש את עשיו בפרשתנו, הוא משתחוה לו שבע פעמים, ועל פי המדרש הסיבה לכך היא כנגד הפסוק 'שבע יפול צדיק וקם'. זהו כוחו של יעקב, שעם כל הנפילות והמאבקים ידע תמיד לעמוד ולהמשיך, תמיד אחרי שנפל הוא גם קם.

שאלות חשובות

- מה זה "דם התמצית"?
- מה אכל הלל הזקן בליל הסדר?
- למה משמשים מי חטאת?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכות. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תשובות

הציור השבועי (עמ' 3)

- הרב אברהם צוקרמן, הרב משה צבי נריה והרבנית רחל נריה.
- ישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה.
- המילים הללו לקוחות מתוך המנון בני עקיבא אותו חיבר הרב נריה.
- הרב נריה היה העורך של עיתון בני עקיבא - "זרעים".
- זו דמותו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק "צ"ל שהיה מורו ורבו של הרב נריה.

חידה (עמ' 3)

תשובה: ד.מ

